

MUZEJSKI VJESNIK 6

GLASILO MUZEJA

SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

**MUZEJSKI VJESNIK
GLASILO MUZEJSKOG DRUŠTVA SJEVEROZAPADNE
HRVATSKE**

(Čakovec, Čazma, Grabrovnica, Kalinovec, Koprivnica, Križevci,
Trakošćan, Varaždin, Varaždinske Toplice i Virje)

UREDNIŠTVO

Vladimir Kalšan (glavni i odgovorni urednik), Ljubica Ramušćak,
Marina Šimek, Vlado Srimšek, Branimir Šimek (tehnički urednik)

Muzejski vjesnik izlazi povremeno, a najmanje jednom godišnje.
Rukopise ne honoriramo i ne vraćamo. Časopis solidarno financi-
raju muzeji sjeverozapadne Hrvatske.

NAKLADNIK

Muzej Međimurja — Čakovec

ZA NAKLADNIKA

Vladimir Kalšan

TISAK

TIZ »Zrinski« Čakovec, naklada 800 komada

BROJ 6 — OŽUJAK 1983.

GOD. VI

Za sadržaj priloga odgovaraju autori

SADRŽAJ

MUZEJ I ŠKOLA

- Stjepan Hajduk: Iskustva iz Zavičajnog muzeja Varaždinske Toplice u suradnji sa školama 3
- Marina Šimek: Neke mogućnosti suradnje učenika i arheologa 6
- Libuše Kašpar: Suradnja etnologa Gradskog muzeja Varaždin se školama 11
- Miroslav Klemm: Obrazovanje izložbama 16

MUZEJ I UDRUŽENI RAD

- Franjo Horvatić: Suradnja Muzeja grada Koprivnice i SOUR-a »Podravke« 21
- Jasna Tomičić: Udruženi rad i Gradski muzej Varaždin 25
- Vladimir Kalšan: Muzej Međimurja — Čakovec i udruženi rad Međimurja 26

MEZEOLOGIJA I ZAŠTITA

- Zorko Marković: Razmatranja o zaštiti arheoloških lokaliteta 31
- Dragutin Feletar: Dolazi vrijeme »Industrijskih muzeja« 33
- Smilja Petr-Marčec: Osnovan muzej prehrane »Podravke« 35
- Marina Šimek: Igračke u prethistoriji i antici 39
- Zoran Gregl: Osnutak muzeja u Velikom Taboru 42

STRUČNI ČLANCI

- Zorko Marković: Opažanja o statističkoj obradi nalaza s arheoloških istraživanja 49
- Zoran Homen: O jednom nalazu sa križevačke ciglane 51
- Jasna Tomičić: Varaždinska brvnara 55
- Tomislav Đurić: Stare varaždinske novine u knjižnici Gradskog muzeja Varaždin 58
- Vladimir Kalšan: Kupoprodajni ugovor Eugen Feštetić — »Slavonija« dd za industriju drva u Zagrebu 64
- Josip Fluksi: Naprave za lov štetočina i gamadi 68
- Marijan Špoljar: Izložba — akcija kao forma galerijskog djelovanja 71

VIJESTI

— Dragutin Feletar: Četiri vrijedna izdanja	77
— Libuše Kašpar: Povijesne paralele hrvatske i slovenske etnologije (1848 — 1945.)	79
— Libuše Kašpar: Kongres folklorista na Hvaru	81
— Ljubica Ramušćak: III kongres Saveza društava povjesničara umjetnosti Jugoslavije i Skupština saveza	82

IN MEMORIAM

— Tomislav Đurić: Umro je Josip Turković — slikar podravske ravni	87
— Dragutin Feletar: Mirko Androić (1922—1982.)	88
— Tomislav Đurić: Uz desetu obljetnicu smrti Krešimira Filića	89
AKCIJE	93

ČETIRI VRIJEDNA IZDANJA

U toku 1982. godine izdavačka djelatnost u sjeverozapadnoj Hrvatskoj nije po broju naslova zabilježila značajniji uspon, pogotovo što se tiče obrade tema iz povijesti našega kraja. Među malobrojnim tiskanim knjigama, za nas povjesničare i muzealce, mislim da će vrijedno biti pročitati i četiri naslova izdana u Koprivnici i Čakovcu.

1. PODRAVSKI ZBORNİK 82, izdavač: OOUR Muzej grada Koprivnice, 390 stranica. To je osmo redovno godište »Podravskog zbornika«, čije izdavanje zajednički financiraju SIZ-ovi kulture općina Koprivnica, Ludbreg i Đurđevac, te OSIZ kulture »Podravke«. I ovaj broj dokazuje da se ovo izdanje s pravom uvrštava među najbolje uređivane takve zbornike u našoj zemlji. Ovaj put je uvršteno četrdesetak tema iz prošlosti i sadašnjosti Podravine, a svi prilozi su bogato ilustrirani.

Kao i u dosadašnjim godištim, na početku zbornika uvrštene su teme koje obrađuju podravsku revolucionarnu prošlost — Mira Kolar Dimitrijević: Cesarčevi susreti s Koprivnicom, Savo Velagić: Ivan Ledinski Bela, Zdravko Dizdar: Pregled razvitka narodno-oslobodilačkog pokreta u Podravini 1942. godine, Božena Loborec: Sudjelovanje žena koprivničkog kraja u NOB-u, Rade Milosavljević: Prekretnica na Kalniku, Ante Dobrila Pepo-Franjo Horvatić: Ivan Horvatić-Čuk — revolucionar i prvoborac, te Savo Velagić: Narodni heroj Mojsije — Mojica Birta — Zec. Drugi blok uvrštenih tema u Podravski zbornik 82 odnosi se na prošlogodišnji skup posvećen 50. obljetnici podravske likovne naivne umjetnosti — Vladimir Crnković: Četvrto desetljeće 1931—1941, Juraj Baldani: Hlebinska ikonografija — angažirana društvena kritika, Vlado Mađarević: Samosvojni slikar Podravine — Franjo Mraz, te Marijan Špoljar: Kulturna akcija na selu i uloga Petra Franjića.

Iz suvremenog ekonomskog razvoja Podravine i ovaj put uvršteno je razmjerno malo tema, što je i zapaženo kao manjkavost ovog godišta — Ivan Šlabek: Od nacрта Zakona o udruženom radu do danas, Zvonimir Majdančić — Ivan Samoščanec: Razvoj kvalifikacijske strukture radnika u SOUR-u »Podravka« i Dragutin Feletar: Duhan u Podravini. Zatim slijedi blok tema iz književne i etnografske baštine Podravine — Antun Kancijan: Prožimanje zbilje

i Krležine domišljatosti u toponimima drame »Vučjak«, Libuše Kašpar: Josip Turković — etnograf, Stjepan Krčmar: Ivan Pintar Virovski, Dragutin Feletar: Kazališni život Koprivnice u vrijeme Ilirskog preporoda, Marijan Špoljar: Lenko Pleština — Spomen područje »Danica«, Željko Krušelj: Razvoj omladinske štampe u općini Koprivnica, Đuro Rašan: Ilustrirani rječnik stare podravske materijalne kulture, Ivan Ivančan: Zadnji zlatari na Dravi u Molvama, Željko Kovačić: Prognoza vremena brojenicama i crvenim lukom u Podravskim Sesvetama, te Marija Winter: Stara i nova shvaćanja.

S područja arheologije, koja je uvijek bogato zastupljena zahvaljujući izuzetno vrijednoj aktivnosti arheologa, uvrštena su tri rada — Zorko Marković: Rezultati istraživanja prethistorijskih lokaliteta oko Koprivnice 1981. godine, Marina Šimek: Dosadašnja arheološka istraživanja u Sigecu, te Željko Demo: Rezultati arheoloških istraživanja ranocarske nekropole u Kunovec Bregu kraj Koprivnice. Od ostalih uvrštenih tema spomenimo — Radovan Kranjčev: Flora Podravine, Radovan Kranjčev: Na Dravi i njezinom priobalju, Vladimir Kuzel: Razvoj moto-sporta u Koprivnici, te Krešimir Šalamon: Uz dva izdanja na podravskom tlu. U bloku pjesničkih i proznih ostvarenja suvremenih podravskih spisatelja uvršteni su radovi Josipa Habulina, Bernarde Varga, Marijana Horvata, Milana Horvata, Mladena Levaka, Božene Loborec, Milene Severović, Frana Koncelaka, Dragutina Feletara, Mace Jambrešić, Ivica Jembriha, Josipa Jurjevića i Vjekoslava Prvčića.

2. 110 GODINA KOPRIVNIČKOG BANKARSTVA, izdavač: Podravska banka Koprivnica, 150 stranica, autori: Dragutin Feletar i Branko Žauhar, stručni suradnik: Zvonimir Husnjak, predgovor: Šime Pribudić, grafička oprema: Vladimir Kostjuk. U uvodnom dijelu govori se o razvoju bankarstva u svijetu (od starih kultura do evropskih banaka minulih stoljeća) i u našim krajevima, kao i njihovom utjecaju na razvoj podravskog bankarstva. Drugi dio knjige obrađuje razvoj podravskog, a napose koprivničkog, bankarstva od početaka (1872.) do drugog svjetskog rata. Osobito temeljito obrađeno je samo osnivanje prvih banaka u Koprivnici.

Najveći dio knjige posvećen je prezentaciji građe o poslijeratnom koprivničkom bankarstvu. Ova građa podijeljena je na dva dijela: do 1961. godine, te od tada do danas. Osobito detaljno dat je prikaz uloge i značaja bankarstva za razvoj Podravine u zadnjih dvadeset godina. Ova knjiga predstavlja dosad najkompletniju monografiju izdanu o bankarstvu u našoj Republici.

3. SJEVERNOHRVATSKE TEME II., Tomaš Goričanec i njegov spjev »Opseđenje i poboj Sisečki«, autor: Zvonimir Bartolić,

izdavač: TIZ »Zrinski« Čakovec, 154 stranice. Najznačajniji istraživač književne baštine sjeverozapadne Hrvatske Zvonimir Bartolić iz Čakovca nastavlja svoju seriju knjiga »Sjeverohrvatske teme«. Radi se ovaj put o izuzetno vrijednom povijesnom otkriću — o spjevu »Opseđenje i pobjo Sisečki« Tomaša Goričanca iz Male Subotice iz 1837. godine. Na početku knjige objavljena je vrsna studija Zvonimira Bartolića pod naslovom »Tomaš Goričanec i njegov spjev Opseđenje i pobjo Sisečki«, u kojoj se dokumentirano i na znanstvenoj osnovici iznose osnovni podaci o autoru spjeva, o prilikama u kojima je nastao spjev, kao i o temeljitoj analizi ovog književnog dijela. U drugom dijelu knjige objavljuje se sam spjev u cjelini. Za izučavanje književne baštine Međimurja i Hrvatske, ovo je djelo od posebne važnosti.

4. ANTUN VRAMEC I NJEGOVO DJELO, autor: Alojz Jembrih, izdavač: TIZ »Zrinski« Čakovec, 298 stranica. To je doktorska disertacija Alojza Jembriha, koju je obranio na Filozofskom fakultetu u Beču. Knjiga je podijeljena na četiri osnovna poglavlja: 1. Antun Vramec u svojem vremenu, 2. Fonetsko-fonološki, morfološki i grafijski ogledi »Kronike« u novom svjetlu, 3. Filološki ekskurzi o Vramčevu jeziku, 4. Bibliographia Vrameciana. Jembrih daje temeljitu analizu Vramčeva djela i vremena u kojem je živio, a ova knjiga je važna i za dio povijesti Varaždina. Antun Vramec, autor »Kronike« i »Postila«, živio je u dalekom 16. stoljeću (1538—1587), pa je Jembrihu valjalo uložiti izuzetne napore (uglavnom u arhivima Beča) da dođe do potrebne građe.

Libuše Kašpar, Gradski muzej Varaždin

POVIJESNE PARALELE HRVATSKE I SLOVENSKE ETNOLOGIJE (1848—1945)

U Varaždinu je 9. i 10. prosinca 1982. godine održano drugo savjetovanje »Povijesne paralele hrvatske i slovenske etnologije (1948—1945)« čiji su organizatori bili Hrvatsko etnološko društvo, Slovensko etnološko društvo, Zavod za istraživanje folkloru iz Zagreba i Gradski muzej Varaždin.

Pokrovitelj ovog znanstvenog skupa bili su SIZ za kulturu općine Varaždin te RO »Vartimpeks-Varteks«.

Savjetovanje se održavalo u Maloj koncertnoj dvorani kazališta »August Cesarec« u kojoj su za tu priliku bila izložena ulja (mrtve prirode i pejzaži) iz varaždinske Galerije slika.